

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 17C/42/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514218577
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Oľga Tatranská
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2015:7514218577.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Oľgou Tatranskou, v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s. r. o., so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 821 154, zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát so sídlom Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, proti žalovanému: B. A., Y.. XX.XX.XXXX, E. C. XX, XXX XX C., v konaní o zaplatenie 258,02 eur s príslušenstvom

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n ň ý zaplatiť žalobcovi sumu 66,52 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5% ročne zo sumy 66,52 eur od 08.11.2011 až do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Pôvodný žalobca, spoločnosť Consumer Finance Holding a. s., podal dňa 17.10.2014 žalobu na tunajší súd, ktorou žiadal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 258,02 eur, spolu s 9,5% úrokom z omeškania ročne od 08.11.2011 až do zaplatenia a na náhradu trov konania, spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku v sume 16,50 eur a v trovách právneho zastúpenia v sume 71,09 eur.

Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, uzavretej medzi pôvodným žalobcom a spoločnosťou Intrum Justitia Slovakia, s. r. o., zo dňa 01.02.2015, bola pohľadávka, ktorá je predmetom tohto konania, postúpená na terajšieho žalobcu. Súd teda uznesením zo dňa 31.03.2015, č. k. 17C/42/2015- 22, pripustil zmenu účastníkov konania na strane žalobcu.

Pôvodný žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že medzi ním a žalovaným bola dňa 11.12.2009, uzavretá P. W. I. (Ď. V. „), H. XXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku v sume 522 eur. Podľa Zmluvy mal žalovaný pôžičku splácať v pravidelných 36 mesačných splátkach, v sume 14,92 eur mesačne. Do 17C/42/2015

dnešného dňa však z uvedenej sumy zaplatil len 283,48 eur. Nakoľko žalovaný porušil svoju povinnosť splácať jednotlivé splátky riadne a včas, v súlade so Zmluvou a Podmienkami k Zmluve, žalobca dňa 29.10.2011 predžalobnou upomienkou vyzval žalovaného k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo. Žalovaný však do dnešného dňa dlžné splátky neuhradil. Celkový dlh žalovaného teda podľa žalobcu predstavuje ku dňu podania návrhu, sumu 258,02. Žalobca si okrem tejto sumy, istiny, uplatnil voči žalovanému aj úroky z omeškania a náhradu trov konania.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Podľa ustanovenia § 200ea ods. 1 O. s. p., ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa ustanovenia § 115a ods. 2 O. s. p., pojednávanie nie je potrebné nariadovať v drobných sporoch.

Po zistení, že sa v tomto konaní jedná o drobný spor a že je možné rozhodnúť vo veci aj na základe predložených listín, nakoľko o skutkovom stave súd nemal pochybnosti, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, súd rozhodol vo veci bez nariadenia pojednávania.

Súd vykonal dokazovanie na základe predložených listinných dôkazov a zistil tento skutkový stav:

Zo Zmluvy o pôžičke zo dňa 11.12.2009, ktorú medzi sebou uzavreli pôvodný žalobca a žalovaný, súd zistil, že žalovanému bola poskytnutá suma 350 eur, ktorú sa zaviazal splácať v 36 mesačných splátkach po 14,92 eur mesačne, spolu s 32,04% ročným úrokom. Celková suma, ktorú mal žalovaný vrátiť, teda činila 537,12 eur.

Z predžalobnej upomienky zo dňa 29.10.2011, vyplýva, že pôvodný žalobca upozornil žalovaného, že nerešpektoval predchádzajúce upozornenia týkajúce sa P. Č.. XXXXXXXX, ktorými mu bola poskytnutá možnosť mesačného splácania pohľadávky a zároveň ho vyzval k okamžitej úhrade všetkých splátok jednorázovo, v sume 273,03 eur, a to do troch dní od doručenia tejto upomienky. Upomienka bola žalovanému doručená dňa 04.11.2011.

Z prehľadu splátok a úhrad súd zistil, že žalovaný uhradil žalobcovi v mesačných splátkach sumu 283,48 eur.

Podľa ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101>>), zmluvy o úvere (§ 497 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101>>), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101>>), zasielateľskej zmluvy (§ 601 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101>>), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101>>), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101>>), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101>>), zmluvy o inkase (§ 692 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101>>), zmluvy o bankovom uložení veci (§ 700 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101>>), zmluvy o bežnom účte (§ 708 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101>>) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1991/513/20160101>>).

17C/42/2015

Podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia § 499 Obchodného zákonníka, za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky možno dojednať odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa.

Podľa ustanovenia § 1 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (platného a účinného v čase uzavretia Zmluvy), tento zákon upravuje niektoré podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

Podľa ustanovenia § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa ustanovenia § 2 písm. b) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa ustanovenia § 2 písm. c) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, na účely tohto zákona sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úroku a poplatkov, ktoré sú spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru, s výnimkou 1. sankcií, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť za nespĺnenie záväzku uvedeného v zmluve o spotrebiteľskom úvere, 2. poplatkov, ktoré je spotrebiteľ povinný zaplatiť pri kúpe tovaru alebo služby okrem kúpnej ceny tovaru alebo kúpnej ceny služieb, 3. poplatkov za prevod peňažných prostriedkov a za udržiavanie účtu určeného na získanie platieb na úhradu spotrebiteľského úveru, platenia úroku a iných poplatkov s výnimkou prípadov, keď spotrebiteľ nemá možnosť výberu veriteľa a tieto poplatky sú neprimerane vysoké v porovnaní s obvyklými poplatkami za obdobné úvery. To sa nevzťahuje na poplatky za vyberanie takýchto úhrad alebo platieb bez ohľadu na to, či sa vykonávajú v hotovosti alebo inak, 4. členských príspevkov pre profesijné a záujmové združenia alebo skupiny, 5. poplatkov za poistenie alebo záruky okrem tých poplatkov, ktoré sú určené na zabezpečenie platby veriteľovi v prípade smrti, invalidity, choroby alebo nezamestnanosti spotrebiteľa v sume rovnakej alebo menšej, ako je celková výška spotrebiteľského úveru, úroku a poplatkov, ktoré musia byť určené veriteľom ako podmienka poskytnutia spotrebiteľského úveru.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

17C/42/2015

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 - 4 Občianskeho zákonníka (platného a účinného v čase spísania Zmluvy), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa použijú vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky, upravené v spotrebiteľských zmluvách, sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa ustanovenia § 41 Občianskeho zákonníka, ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov, nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Dobré mravy možno stotožniť so všeobecne spoločensky uznávanými zásadami konania v právnom styku (poctivosť, nezneužívanie výkonu práv, nešíkanózny spôsob výkonu práva, rešpektovanie rovnosti účastníkov občianskoprávných vzťahov).

17C/42/2015

Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí, sp. zn. 3Cdo/137/2003 už uviedol, že za právny úkon priečiaci sa dobrým mravom v zmysle ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, treba považovať úkon, ktorý je všeobecne neakceptovateľný z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Súlad právneho úkonu s dobrými mravmi treba posudzovať vždy komplexne so zreteľom na konkrétnu situáciu na oboch stranách sporu (nielen osoby vykonávajúce určité právo, ale aj osoby týmto úkonom dotknutej), s prihliadnutím na všetky rozhodujúce okolnosti a nezávisle od vedomia a vôle (zavinenia) toho, kto právo alebo povinnosť vykonáva. Ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemá vlastnú priamu normotvornú platnosť, keďže upravuje iba spôsob aplikácie a interpretácie ustanovení, ktoré priamo upravujú právne vzťahy, a to na základe všeobecných pravidiel morálnych, elementárnej slušnosti a tolerance a morálneho charakteru konajúcich.

Ústavný súd v náleze z 28.02.1995, sp. zn. Pl. ÚS 10/95, okrem iného uviedol, že aj keď sú úroky z pôžičky predmetom zmluvnej voľnosti medzi účastníkmi, neznamená to, že možno dohodnúť úroky v akejkolvek výške. Dohoda o úrokoch musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda sa nesmie priečiť dobrým mravom. Závisí preto od rozhodnutia súdu, aby v konkrétnom prípade ustálil, či výška dohodnutých úrokov je alebo nie je v súlade s dobrými mravmi.

Ústavným súdom vyslovený názor korešponduje s tézou, že zásada zmluvnej voľnosti v súkromnom práve nie je absolútna a nachádza svoje obmedzenie (z hľadiska obsahovej náplne právnych úkonov) napríklad pri aplikácii korektívov rozporu s dobrými mravmi. Usmerňovanie zásady zmluvnej voľnosti prostredníctvom uvedených korektívov (ako aj napríklad pri zmluvnom zákaze) nepochybne prispieva k spoločenskej a právnej akceptácii zásady zmluvnej spravodlivosti v súkromnom práve.

Pokiaľ ide o primeranosť výšky úrokov z pôžičky, problematika dobrých mravov úzko súvisí s doktrínou o neprípustnom, resp. neprimeranom znevýhodnení založeným právny úkonom. Tento princíp nadobudol v modernom práve váhu a význam, a slúži určitým obmedzujúcim spôsobom k naplneniu zásady zmluvnej spravodlivosti.

Pri posúdení primeranosti dojedanej výšky úroku treba prihliadať na celkové okolnosti úkonu, jeho pohnútky a účel, ktorý sledoval. Predovšetkým však treba porovnať dojednaný úrok s úrokovou mierou obvyklou z praxe peňažných ústavov.

V danom prípade súd zistil, že priemerná úroková sadzba obchodných bánk v decembri 2009 bola 11,4%, no v Zmluve je uvedená výška 32,04%, čo predstavuje takmer 3 - násobok priemernej úrokovej sadzby. Je všeobecne známe, že je prípustné, ak subjekty poskytujúce úvery obyvateľstvu z vlastných zdrojov, vyžadujú úroky vyššie než v obchodných bankách v danom čase, čo je spôsobené najmä tým, že ich vybavenie nie je až tak administratívne náročné, sú rýchlejšie a od spotrebiteľa sa nevyžaduje zabezpečenie. Miera, v akej sú ale takéto úroky akceptovateľné, však nesmie prekročiť rámec korektívu

dobrych mravov a podľa ustálenej judikatúry súdov, je to miera ak nepresahuje úroveň dvojnásobku priemernej úrokovej sadzby obchodných bánk v danom čase. Pohybujúc sa v tolerancii udržateľných úrokov, ktoré by v tomto prípade mohli dosiahnuť úroveň od 11,4% do 22,8% ročne, však súd nemôže suplovať vôľu, v akej výške by riadne úroky boli,

17C/42/2015

popríklad mohli byť dohodnuté, keďže nemôže vstupovať a ani nahrádzať kontrakčnú autonómiu zmluvných strán.

Z vykonaného dokazovania mal teda súd za preukázané, že medzi pôvodným žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorá je ako typ zmluvy upravená v Obchodnom zákonníku, ktorou bola žalovanému poskytnutá pôžička v sume 350 eur, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť v mesačných splátkach, spolu v sume 537,12 eur s 32,04% ročným úrokom. V zmysle ustanovenia § 41 Občianskeho zákonníka, sú však ustanovenia Zmluvy ohľadom úrokov absolútne neplatné, nakoľko sú tieto dojednania v rozpore s dobrými mravmi. Keďže žalovaný z požičanej sumy uhradil žalobcovi 283,48 eur, súd ho zaviazal na zaplatenie sumy 66,52 eur, ktorú tvorí rozdiel medzi sumou poskytnutej pôžičky a uhradených splátok (350 eur - 283,48 eur).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami, súd žalobu v rozsahu prevyšujúcom sumu 66,52 eur, zamietol.

Podľa ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení, úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania stanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Podľa ustanovenia § 3 tohto nariadenia, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako zákonom ustanovená úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. 1,5%.

V zmysle citovaných zákonných ustanovení súd zaviazal žalovaného aj na zaplatenie úrokov z omeškania zo sumy 66,52 eur vo výške 9,5% ročne od 08.11.2011 až do zaplatenia, keďže od 08.11.2011 je žalovaný s plnením peňažného dlhu v omeškaní. Počiatok omeškania vyplýva z predžalobnej upomienky pôvodného žalobcu, ktorá bola žalovanému doručená dňa 04.11.2011, a teda trojdňová lehotá na plnenie plynula žalovanému od 05.01.2011.

O trovách konania súd rozhodol na základe ustanovenia § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Žalobca zaplatil na výzvu súdu súdny poplatok za návrh na začatie konania, v sume 16,50 eur. Trovy právneho zastúpenia žalobca vyčíslil na sumu 71,09 eur, ktorá pozostáva z dvoch úkonov právnej služby po 21,58 eur (prevzatie zastupovania, podanie návrhu), zvýšených o režijný paušál v sume 8,04 eur za úkon, a to všetko zvýšené o sadzbu 20% DPH, v zmysle vyhlášky o odmenách a náhradách advokátov za poskytnutie právnej pomoci, č. 655/2004 Z. z. Žalobca bol v spore úspešný v sume 66,52 eur - 25,78% - a neúspešný v sume 191,50 eur - 74,22%. Úspech žalovaného, ktorý si náhradu trov konania neuplatnil a tieto mu ani nevznikli, je presne opačný. Súd teda preto, že žalobca, ktorý žiadal náhradu trov konania, bol v konaní pomerne neúspešný a žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 42 ods.3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie možno odôvodniť len tým, že: a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa

dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Ak povinná osoba dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.